

प्रवेश सं० _____

विषय: धर्म शास्त्रम्

क्रम सं० _____

नाम लिंशच्छ्री की विवृत्ति:

ग्रन्थकार रघुनाथः

पत्र सं० १-३

अक्षर सं० (पंक्तौ) ३४

पंक्ति सं० (पृष्ठे) ९

श्लोक सं० _____

लिपि: दे. ना.

आधार: ३१

आकार: पी. ४३.४.

वि० विवरणम् अष्ट.

अम. २९६५

पी० एस० यू० पी०--७७ एस० सी० ई०--१६५१--५०.०००

13889

यन्मृणं यद्वदति होदितमिति । नरैः पतिपुत्रातिरिक्तेरुत्तरक्रियाधिकारिभिर्होदिभिः । इहं
 सपिंडीकरणभावे नृणां पुरुषाणां यद्वत् । एवं वदं तव्याजे न गोव्राह्मणाहंत्युक्रमम
 तादीनां सपिंडीकरण अधिकारिणां पुरुषाणामपि पितृत्वाभावेपि वचनात्सां वत्सरिक
 मात्रमेकोद्विष्टविधानेन कर्तव्यमित्युक्तं भवति । तथा च मता हनीत्यादिविष्णुपुराणम
 प्येन द्विषयतर्षेव स्यात्प्रातुं शक्यं । स्यात्प्रातुं नंतरमपि तस्य सर्वमुक्तम् । यन्मृणं यद्वदति
 नासां वत्सरिकविधिवत्तात्सपिंडनाभावेपि एकोद्विष्टरेव पितृत्वापत्तिरित्युक्तं तदप्यु
 क्तं । तथा सत्यं च हकादीनामपि परि संख्यापत्तेरुभयपरत्वे गौरवाच्च । तस्मात्पितृत्वा

त्री-री भावात्सर्विंशत्करणानधिकारिणो सर्वेषां सर्वेतरक्रियाणि दृष्टौ प्राप्तायां द्वाविंशत्
 सवमात्रमनेन क्रियते। न च शस्त्रदत्तैर्कोटिहेदिष्टा द्वाणारि इतान भवन्तीति मिताक्षरा
 दर्शनात्सर्विंशत्करणान्तरभाविष्येकोटिहेद्युपितत्वापन्नानामेव देवतात्वाद्भवन्
 विनापार्वणैर्कोटिहेद्यविधानयोर्द्वयोरप्यश्रमिवेचना नु द्वयोरपि प्राप्तिः संभवतीति
 पाश्चिकपार्वणनिवृत्तेरपिकरणाद्दोषमविशिष्टमिति वाच्यं। असर्विंशत्कृतान्त्रे
 तानैर्कोटिहेतवर्त्तयेदिति सामान्यवचनादेव तत्सिद्धेः। अस्य च सावत्सरिकविधेर
 कोटिहेद्यविधिनाप्युपपन्नो तद्वाधकत्वे मानाभावादित्यादिरन्यत्र विसृज्यः यत्र कुर्या

राय-

स्वथमदिनविधिं सेवितस्तत्तत्कालं। अग्रेसरति दर्शनात्सर्वमपि यदिति दृष्टव्यं। तथा
 च यत्र तीर्थदिदेशे यो विप्रकृत्योपि संनिहृष्टा संनिधानात् प्रथमदिनविधिं पिंडदा
 नरूपं कुर्यात्। स एव मध्ये संनिहृष्ट संनिधानेपि अपि श्राद्धान्तर्जैवदेशे तस्य प्रितजा
 तिप्रयुक्तस्य सत्कस्या शौचस्यांतोदशमदिनादिरंतो यस्य पिंडोदकदानं नवम्याद्वा
 दिविधेस्तं तावत्पर्यंतमिति यावत्। विधिं कुर्यान्नान्यः। तथा वगृह्य परिशिष्टे। अस्य
 त्रः सगोत्रो वा यदि स्त्री यदि वा पुमान्। प्रथमे द्वाविंशत्कृतदाहसमापयेदिति। भवि
 ष्योत्तरे। गृहद्वारेण शाने वतीर्थे देवगृहे तथा। यत्राघेदीयते पिंडस्तत्र सर्वसमापयेदि

त्रि-टी ति। अत्र वपरिशिष्टे यद्यपि दद्यादिदयादितिसामान्येनोक्तं तथापि प्रतियहाभावेऽपि
 कर्मप्राप्तादौ तदुद्देशात्प्राप्तमात्रेण ददाति शब्दप्रयोगसंभवात्। प्रथमे ह निषोदया
 तस्य दशाहंतद्वात्रेण समापयेदिति च प्रथमदिनकर्मण एव दशाहसमाप्त्यनुयतीतेः
 दस्य च दसंभवात्। प्रथमे ह निषोदयात्त्रेतायात्रं समाहितः। अत्र च न वसुं चान्येषु
 स एव प्रददात्पणीति ब्रह्मपुराणाच्च पितृदद्यादित्येवार्थो युक्तः। सभिप्रेत्य प्रथमदि
 नविधिमित्युक्तं। मिताक्षरास्वरसोप्येवं।। देहोदासीयेन सगोत्रो वा सगोत्रो वा यो
 पितृदद्यात्सत्वेनरः। सोऽपि कुर्यान्न वप्राहं शुद्धे तु दशमे ह नीत्वपि वचनेन लिखितं। एतत्

दशाहादिकं तु संनिहृत्संनिधाने संनिहृत्संनिधाने वकार्य। अपवादवचनाभावात्। त
 स्य स्वस्ववेत्तौ भावे असंनिध्मादौ वाप्येतादिभिः सपिंडीकरणपर्यंतं स्वस्वकाले
 वशं कर्तव्यं। सपिंडीकरणं तु पुत्रेतीति असंनिहितेऽपि प्राप्तकालमप्यप्येन
 कर्तव्यं किंतु कालात्ययेऽपि पुत्रेतीति वा तथा चापरावर्तव्यमुपरागां। आह निषो
 दयादत्वा कुर्यात्तु सपिंडेन। प्रोषिता वसिते पुत्रः कालादपि चिरादपि। अत्र च स
 कर्तुं सामान्यविषयभिन्नं वाक्यं। उक्तं सत्यमर्थः। प्रोषितेन सताः वसितेऽपि तम

त्रि-४। ऐहातेसतिचिरादपिकालादूर्ध्वानिरूपचरमकालातिक्रमेपिपुत्रएवसपिंडंनंकुर्यात्त्रा
 न्यस्तत्कालेपि।उत्तरक्रियास्तुसंनिहृष्टस्वरूपाभावएवप्रकृतेःकार्याः।शर्वाभावइ
 तिपूर्वस्वरूपोपाधावेवतेषांविधानात्।असंनिध्याद्युपाधिकत्वज्ञापकस्यचसपि
 ङीकरणापर्यंतत्वात्।कनिष्ठपुत्रादिभिस्तुस्वस्वकालेज्येष्ठानुष्ठानासंभवेसर्वमव
 श्यकार्यमेवपत्नीवश्यंअधिकारसाधारण्यदित्युक्तं।

